

Tok postępowania związany ze skreśleniem z listy uczniów

Zgodnie z uchwałą Sądu Najwyższego z dnia 21 lipca 1991 r. (III CZP 84/92) skreślenie ucznia z listy uczniów następuje w formie decyzji administracyjnej. W związku z powyższym przy podejmowaniu takiej decyzji, obowiązuje procedura zgodna z kodeksem postępowania administracyjnego.

Jeżeli uczeń popełni wykroczenie, należy:

8. Sporządzić notatkę o zaistniałym incydencie. Sprawę należy dokumentować np. notatką, protokołem zeznań świadków, zaświadczeniem itp., obowiązującymi w postępowaniu administracyjnym: art. 14 k.p.a.:
 - § 1. Sprawy należy dokumentować w formie pisemnej.
 - § 2. Sprawy mogą być załatwiane ustnie, gdy przemawia za tym interes strony, a przepis prawny nie stoi temu na przeszkodzie. Treść oraz istotne motywy takiego załatwienia powinny być utrwalone w aktach w formie protokołu lub podpisanej przez stronę adnotacji".
9. Należy sprawdzić, czy dane wykroczenie zostało uwzględnione w Statucie szkoły jako przypadek, za który można skreślić ucznia z listy (art.39 ust. 2 oraz art.60 ust. 1 pkt.7 ustawy o systemie oświaty).

Jeżeli tak to:

10. Za wiedzą i zgodą Dyrektora szkoły zwołuje się posiedzenie Rady Pedagogicznej, z którego sporządza się dokładny protokół. Powinny się tam znaleźć wszystkie informacje, mające wpływ na podjęcie uchwały.
11. Uczeń ma prawo wskazać swoich rzeczników obrony. Wychowawca i pedagog szkolny są rzecznikami ucznia.
12. Wychowawca ma obowiązek rzetelnie przedstawić uchybienia w postępowaniu ucznia, ale także jego zachowania pozytywne i okoliczności łagodzące (nie uwzględnia wyników w nauce, a tylko zachowanie).
13. Rada Pedagogiczna powinna przedyskutować, czy wykorzystano wszystkie możliwości wychowawczego oddziaływania szkoły na ucznia, czy uczeń był wcześniej karany karami regulaminowymi, czy prowadzono z nim rozmowy ostrzegawcze, czy udzielono mu pomocy psychologiczno - pedagogicznej.
14. Na zakończenie posiedzenia Rada Pedagogiczna podejmuje uchwałę dotyczącą danej sprawy. Uchwała Rady musi zapaść zgodnie z Regulaminem Rady przy zachowaniu quorum.
15. Stanowiący charakter uchwały o skreśleniu z listy uczniów obliguje Dyrektora szkoły do rozliczenia się przed Radą ze sposobu jej wykonania.
16. Dyrektor przedstawia treść uchwały Samorządowi Uczniowskiemu, który wyraża swoją opinię na piśmie. Opinia ta nie jest wiążąca dla Dyrektora, lecz bez niej decyzja jest nieważna.
17. Na podstawie uchwały Rady Pedagogicznej oraz własnego postępowania sprawdzającego jej słuszność, Dyrektor szkoły podejmuje decyzję co do sposobu ukarania ucznia. O swojej decyzji, bez względu na to, czy jest to skreślenie z listy uczniów, czy nie - powiadamia ucznia i jego rodziców.
18. Decyzja o skreśleniu powinna zawierać:
 - a. numer (w szkole musi być to rejestr decyzji), oznaczenie organu wydającego decyzję, datę wydania, oznaczenie strony (ucznia),

- a. podstawę prawną: art. 39 ust. 2 ustawy o systemie oświaty (DZ.U. z 1996 r. poz. 329 ze zmianami), właściwy pkt., par., czy art. Statutu szkoły oraz art. 104 k.p.a.,
- b. treść decyzji,
- c. uzasadnienie decyzji,
- d. faktyczne (za jaki czyn uczeń zostaje skreślony, dowody w tej sprawie),
- e. prawne (powołanie się na Statut szkoły - dokładana treść zapisu w Statucie),
- f. tryb odwoławczy.

Uczniowi przysługuje prawo odwołanie się od decyzji Dyrektora do organu wskazanego w pouczeniu zawartym w decyzji, za pośrednictwem Dyrektora szkoły, w ciągu 14 dni od daty otrzymania decyzji.

2. Jeżeli uczeń nie jest pełnoletni, decyzję odbierają i podpisują jego rodzice. Jeżeli nie ma możliwości sprowadzenia rodziców, pismo wysyła się pocztą - listem poleconym, za potwierdzeniem odbioru.
3. Uczeń i jego rodzice mają prawo wglądu w dokumentację, dotyczącą sprawy łącznie z protokołami zeznań i protokołem zebrania Rady Pedagogicznej w części dotyczącej ich dziecka (zgodnie z art. 73 k.p.a.):

§ 1. W każdym stadium postępowania organ administracji państwowej obowiązany jest umożliwić stronie przeglądanie akt sprawy oraz sporządzanie notatek i odpisów.

§ 2. Strona może żądać uwierzytelnienia sporządzonych przez siebie odpisów z akt sprawy, o ile jest to uzasadnione ważnym interesem strony.

4. Jeżeli uczeń lub jego rodzice wniosą odwołanie, Dyrektor szkoły ma 7 dni na ustosunkowanie się od niego, ponownie analizuje sprawę, bada nowe fakty. Jeśli przychyli się do odwołania i zmieni swoją decyzję - robi to również w drodze decyzji (na piśmie) i sprawa na tym się kończy. Jeśli jednak podtrzymuje swoją decyzję, to po 7 dniach przesyła całą dokumentację do organu odwoławczego, który ponownie bada sprawę. Decyzja wydana przez ten organ jest ostateczna. Można ją jedynie zaskarżyć do NSA, który bada decyzję pod względem proceduralnym.
5. W trakcie całego postępowania odwoławczego uczeń ma prawo chodzić do szkoły, do czasu otrzymania ostatecznej decyzji, chyba że decyzji nadano rygor natychmiastowej wykonalności. Rygor natychmiastowej wykonalności (art. 108 k.p.a.) nadaje się w przypadkach:
 - a. gdy jest to niezbędne ze względu na ochronę zdrowia lub życia ludzkiego,
 - b. dla zabezpieczenia gospodarstwa narodowego przed ciężkimi stratami,
 - c. ze względu na inny interes społeczny,
 - d. ze względu na wyjątkowy interes strony.
6. Zgodnie z art. 39 ust. 2a ustawy o systemie oświaty nie można skreślić z listy ucznia objętego obowiązkiem szkolnym. W uzasadnionych przypadkach uczeń ten, na wniosek Dyrektora szkoły, może zostać przeniesiony przez kuratora oświaty do innej szkoły.
7. W/w procedura dotyczy również szkół niepublicznych.